מבדים כד אכילת נב ב בדב בכאכילין ג לראות בבר נבלה ומ איסוו איסוו

בד דיא דוקא כ יניר ובפ"ת בה ברא מליחה. שב הבתהלה יש לני בי בעיף י״ח

יאיני בשקר

בר: ייידי מייה

בדי כדי שאינו ש דבה אבל בני שב בכר שברור להם

שהביא מהגש"ד משום מהרי"ש דבסתם כלי ישראל אף שג"כ יש לדון כאינם בני יומן אבל הא יש לו תקנה בשאלה ואם אינו יודע נקנסיה, וכן הוא בשה"ג על המרדכי פ"ב דע"ז אות ח' דכיון שאפשר לו לידע קונסין לדון אותו לחומרא כבן יומו עיי"ש. והרי בשוגג לא שייך לקנוס אלא איירי בלקח כלי מישראל ולא שאל שאסור מה שבשל בו מספק בן יומו מדין קנס, ואם גם באינו בן יומו קנסינן הרי גם בכלי עכו"ם שהוא בדין אינו בן יומו וגם בברור שהוא אינו בן יומו נמי אסור מה שבשל בו וליכא חלוק בין כלי ישראל לכלי עכו״ם, אלא משמע שסברי דבאינו בן יומו וכן בכלי עכו"ם שסתמן אינן בני יומן מצד ס"ס מותר מה שבשל בו אף במזיד, ורק בשל ישראל שהי"ל לשאול ולידע איזה כלי הוא קנסוהו שידונו אותו בספק בן יומו ולאסור המאכל.

עכ"פ דין הרשב"א משמע שרוב הראשונים וגם הש"ע לא סברי כותיה, אבל אף להרשב"א שבמזיד אסור מה שבשל שם הא נתבאר דבעכו"ם שבשל עבור ישראל לא נאסר מהא דהפמ"ג בשם מהר"מ אף שהישראל עמד שם לראות ולהשגיח. שלכן גם בעובדא זו אם בית החרושת הוא של עכו"ם וגם המרגרינא הוא של העכו"ם ליכא טעם לאסור להעמיד שם ישראל להשגיח אחר שנעשו הכלים אינם בני יומן אף כשלא היה אפשר להגעיל כלל אם העכו״ם המציא את עצמו שרוצה לעשות מרגרינא כשרה. אך אם היהודים בקשוהו שיעשה מרגרינא כשרה היה אסור בלא הגעלה משום הדין דאסור לומר לעכו"ם בשל לי בקדרתך דהוי כבישל הישראל בידיו.

ואם המרגרינא הוא של ישראל שהוא אסור לעשות בכלי העכו"ם אף שאינם בני יומן אסור להעמיד שם משגיח בלא הגעלה אף לרוב הפוסקים שליכא איסור על מה שנתבשל דהא אסור מצד לפנ"ע לגרום לו שיעשה איסור בשול בכלים שאינם בני יומן האסורים ולהרשב"א הא יהיה גם אסורה המרגרינא מדין קנס דהרי נעשו רק לישראל שיקנו ממנו. ואף בהמרגרינא של עכו"ם שבארתי שאם אף שכשר שכשר המרגרינא הכשרה שכשר אף בלא הגעלה אם אינם בני יומן ונקנחו היטב שליכא בעין, מ"מ מכוער הדבר להשגיח בלא הגעלה. אבל עכ"פ יש לסמוך על ההגעלה שעושין בשביל מנקרותא לטובת הרוחתם ומאימת עונש המלכות אם גם הם עושין ברותחין.

ובדבר מה שהנהגתם שמרגרינא הראשונה לז יקחו לכשר. אף שאין זה נחוץ למה שכתבתי, מ"ב היא הנהגה טובה לצרף גם את זה. דלהרבה ראשונים מועיל ההגעלה גם בכל משקין, ומשמע בב"י או"ה סימן תנ"ב בסופו שדעתו יותר נוטה שמגעילה כהרשב"א והביא שכן הוא גם דעת הר"ש ובד"ב כתב שכן הוא גם דעת הסמ"ק, ובדיעבד מתיר הב" בשם או״ח ופסק כן הרמ״א בסעיף ה׳. ופלא שה הביא הרשב"א מכל יום ויום נעשה גיעול לחבר שבסוף ע"ז ובזבחים דף צ"ז ומביא רק מתרומה ואפילו ביין שבזבחים דף צ"ו. שמזה אין ראיה כ"כ דאפשר דהוא רק ביין כדאיתא בר"ן ס"פ כל הבער ולא בשמן ושומן, או דשאר אמוראי פליגו על ד עיי״ש, והא מכל יום נעשה גיעול הוא בימים שנתבשל בהן הבשר שיש שם רוטב ושומן ומים הוא הגעלה, וגם ליכא מי שפליג ע"ז, דרבנן שפליגי על ר"ט הוא רק מדין מריקה ושטיפה כדיליף שם ר' יוחנן משום אבא יוסי בן אבא מקרא. וכדחזים שרבא בסוף ע"ז הביא מזה גם לדינא וצ"ע. עכ": לדינא עיקר הדין הוא שמגעילין בכל משקה שלכ כשר בדיעבד ורק לכתחלה מחמירין כרמב"ן. ועי־ בשער הציון אות כ"ט שבמ"ב בשם ד"מ הארין שסובר דאף האוסרין הוא רק לכתחלה שלדידיה נמצא שלכו"ע הוי עיקר הדין דמגעילין בכל משקה

וא"כ הכא שהוא רק לחשש רחוק בעלמא ואף אב

היה ספק ממש היה אפשר לסמוך על הגעלה זו אף

לכתחלה.

בדבר אם רשאין לנקר חלק אחורים בהמקומות שלא ניקרום

ובדבר כשיש צורך לנקר בשר חלק אחורים ויס מנקר מומחה שיש לו כתב קבלה על זה מרב מובהק, איני רואה שום איסור דאף דלא נהגי במקומותינו הטבחים לנקר חלק אחורים לא נמצא שהוא מנהג שנהגו לאיזו חומרא, שרק משוב שהטבחים. לא רצו לטפל בזה בדורות האחרונים שהטירחא מרובה ולא היה להם צורך כי היה מצוי עכו"ם לוקחי בשר ההוא, ואם היה איזה טבח אשר יש לו קבלה לניקור רוצה לנקר חלק אחורים ברוי שלא היה לנו רשות למחות בידו. ולכן כיון שכות: כתר״ה שיש להם צורך גדול לנקר חלק אחוריכ

ציי להם הסן מ בכרים מו ברה בברה רשאים ירצו הייות ירצו ב בנים שאימרים ב ד בבביל זה שו בי קצב נכרי רשעים בנים רשעים

שב זה מנקרים יעבו דהא יעבו ב בבר יהיה קרוע ביים עיין ב ברי האיסור ונ אין לע בר בר בא"י. רו ל בים שאו ל

700